

Висновки: мобільні додатки та онлайн-сервіси -це потужні інструменти для вивчення іноземних мов. Вони сприяють не лише ефективному засвоєнню мовного матеріалу, а й професійному розвитку, необхідному для успішної кар'єри. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вдосконалення цифрових методів викладання та інтеграцію нових технологій в освітній процес.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бібік Н. М. Використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов: теоретичні та практичні аспекти. – Київ: Освіта, 2020.
2. Гуменюк Л. В. Сучасні технології вивчення іноземних мов: переваги та виклики. – Львів: Світ, 2019.
3. Дяченко І. В. Дистанційне навчання та цифрові ресурси у викладанні іноземних мов. – Харків: Педагогічна думка, 2021.
4. Корж Н. С. Інноваційні методи викладання іноземних мов у цифрову епоху. – Одеса: Наука і освіта, 2022.
5. Петренко О. Ю. Онлайн-платформи для вивчення мов: сучасний стан та перспективи розвитку. – Дніпро: Академія, 2023.

Станіславчук Наталія Іванівна

доктор філософії, доцентка кафедри романо-германської філології
Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне)

ФОРМУВАННЯ ЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ТА МУЛЬТИЛІНГВАЛЬНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Важливим завданням сучасного закладу вищої освіти є підготовка компетентного, конкурентоспроможного фахівця, що вирізняється високим рівнем професійних знань, умінь і навичок. Професіоналізм майбутніх учителів іноземних мов включає сформованість у них «загальних компетентностей, компетентностей, пов'язаних з їхніми особистісними і професійними якостями, професійними знаннями», а також етичної компетентності, що передбачає сформованість вчителя, спроможного «керувати власними емоціями; будувати діалоги та полілоги з учнями, який уміє слухати і чути; поважає кожного, не допускає дискримінації; відстоює свої права, навчає цього учнів; залучає інших до прийняття спільних колективних рішень» (Станіславчук, 2018). Для успішної життєдіяльності в соціумі індивіду слід оволодіти великою кількістю

компетентностей. У педагогіці вирізняють ключові компетенції і компетентності, якими індивід повинен оволодіти для сприятливої життєдіяльності у суспільстві, а також професійні компетенції і компетентності, що передбачають належне виконання професійних обов'язків фахівцем, результатом якого є гармонійна сформована особистість, що забезпечує подальший розвиток суспільства. Йдеться про сформованість етичної компетентності.

Про те, що вчительська/викладацька діяльність має здійснюватися відповідно до етичних та професійних норм, сприяти вирішенню освітньовиховних проблем, забезпечувати збереження історичної і культурної спадщини світу вперше було окреслено в Рекомендаціях ЮНЕСКО «Про становище учителів» на Спеціальній міжурядовій конференції в Парижі 1966 р. Йшлося також про необхідність розробки кодексу професійної етики учителя, який має сприяти забезпеченню престижу професії вчителя. Важливим рішенням Європейської спільноти було прийняття у 2004 р. Бухарестської Декларації з етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європейському регіоні, у якій проголошено такі цінності та принципи: академічна етика, культура та спільнота; академічна доброчесність у процесах викладання та навчання; демократичне та етичне керівництво та управління; дослідження, що ґрунтуються на академічній доброчесності та соціальній відповідальності. Етична складова вчителя, педагогічного працівника, науковця відображена також у низці таких сучасних документів, як: «Перелік етичних стандартів» (розробник – Асоціація міжнародних освітян (NAFSA)), «Етичний кодекс» (розробник – Національна Освітня Асоціація), «Етичні принципи» і «Етична поведінка всіх учасників освітнього процесу» (2013р., розробник – Рада Європи на Пан-Європейській платформі з питань етики, прозорості та чесності в галузі освіти); «Керівництво для інституційних Кодексів етики в галузі вищої освіти» (2004 р., розробник 39 Міжнародна асоціація університетів, Велика Хартія університетів); «Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України», «Кодекс рекрутації академічних працівників», «Висновки щодо дослідницької доброчесності» (“The EU Council Conclusions on Research Integrity”) (2015); Європейський кодекс дослідницької доброчесності (2017) тощо (Джурило, 2022). Прийняття таких

важливих документів на європейському рівні слугувало поштовхом для розробки Етичного кодексу українського вчителя, Кодексів етики в закладах вищої освіти. Прийняття таких документів на міжнародному, державному та загальноуніверситетському рівнях засвідчує про важливість проблеми формування етичної компетентності у педагогічних працівників. У сучасних психолого-педагогічних дослідження етична компетентність розглядається як «складне індивідуально-психологічне утворення, яке об'єднує професійні теоретичні знання, ціннісні орієнтації, особистісні якості та практичні вміння вчителя у сфері професійної етики, що дозволяє здійснювати свідомий вибір етичної поведінки відповідно до професійних та освітніх норм»; ідентифікується із сформованістю в особистості знань, умінь, навичок та особистісних якостей морально-етичного характеру, «що дозволяють педагогу виявляти глибину розуміння етичних норм і принципів, застосовувати їх у своїй педагогічній діяльності та розв'язувати етичні проблеми» (Stanislavchuk, 2020). Вчені Аннеліс де Шрайвер, Йерун Маесшалк визначають етичну компетентність, як: 1) загальне поняття, тому що вона виражає загальну позицію у контексті етичної компетентності та етичної поведінки. Тобто етична поведінка формується за допомогою структури «індивід – роль».

Керуючись етичною поведінкою, майбутній учитель іноземної мови повинен усвідомити та засвоїти певні правила поведінки, щоб успішно виконувати свою «роль».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Джурило, А. (2022). Загальноєвропейські рекомендації щодо академічної доброчесності в умовах інтеграції вітчизняної освіти до європейського освітнього простору. У Інноваційна професійна освіта. Модернізація освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти в контексті глобальних і національних викликів: матеріали V Всеукраїнського науково-практичного семінару (м. Київ, 31 жовтня 2022) (с. 52–56). Київ: ІПО НАПН України.
2. NAFSA Association of International Educators. (n.d.). Statement of ethical principles. <https://www.nafsa.org/about-us/about-nafsa/nafsas-statementethical-principles>
3. Slyusarenko, N., Vlasenko, O., Gryshchenko, T., Novoseletska, I., Shakhrai, V., & Stanislavchuk, N. (2021). Professional competence building of the entrepreneurs through improving the quality of business education. *International Journal of Entrepreneurship*, 25(7), 1–8.

4. Stanislavchuk, N. I. (2020). Communicative culture as a component of professional training of a future foreign language teacher. In *Pedagogy: Theory, Science and Practice: Collective monograph* (pp. 70–87). New York, USA: Yunona Publishing.
5. Станіславчук, Н. І. (2018). Роль етичної компетентності при підготовці майбутніх вчителів іноземної мови. *Інноватика у вихованні*, (8), 337–344.

Холод Артем Віталійович

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – старша викладачка Махович І.А.

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІДЕОІГОР У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ІТ-ГАЛУЗІ

Відеоігри давно вийшли за межі традиційного уявлення про них як про засіб розваги. У сфері освіти, зокрема у підготовці здобувачів освіти в галузі ІТ, вони набувають дедалі більшого значення як ефективний інструмент навчання. Завдяки використанню ігор вдається поєднати мотивацію, залученість, розвиток критичного мислення та глибше засвоєння матеріалу. Ігрове середовище, побудоване на базі відеоігор, не лише активізує здобувачів освіти в галузі ІТ, але й допомагає краще засвоювати навіть складні теми, як-от програмування чи професійна англійська мова (О. Махович & Махович, 2024).

З огляду на стрімку глобалізацію ІТ-сфери, важливість володіння англійською мовою та навичками програмування для майбутніх фахівців стає беззаперечною. Саме тому поєднання цих компонентів у форматі відеоігор створює унікальну навчальну модель. Вона дозволяє не лише здобувати знання, а й активно їх застосовувати у практичних сценаріях. Таким чином, англійська мова перестає бути абстрактною дисципліною, а програмування – суто технічною. Вони інтегруються в живе, емоційно насичене середовище, що відображає реалії професійної діяльності (І. Махович, 2024).

Одним із найяскравіших прикладів такого підходу є використання англійськомовних інтерфейсів, діалогів та завдань у популярних відеоіграх (Zhlali & Makhovych, 2023). Здобувачі освіти в галузі ІТ автоматично занурюються в контекст професійної термінології, побутових фраз та стійких виразів. Багато ігор мають елементи квестів, логічних задач, сценаріїв, що вимагають мовної та аналітичної активності. Наприклад, у *The Sims* потрібно розуміти інструкції,